

REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA
OPĆINA JELSA
Načelnik

KLASA: 351-03/22-01/1
URBROJ: 2181-26-22-2
Jelsa, 25. ožujka 2022 g.

Na temelju članka 173. stavka 3. Zakona o gospodarenju otpadom (Narodne novine broj: 84/21) i sukladno odredbi članka 48. Statuta Općine Jelsa ("Službeni glasnik Općine Jelsa" broj : 3/21) Načelnik Općine Jelsa donosi

IZVJEŠĆE
o izvršenju Plana gospodarenja otpadom Općine Jelsa za 2021. godinu

1. UVOD

Neodgovarajuće gospodarenje otpadom trenutno je najveći problem zaštite okoliša u Republici Hrvatskoj. Količina otpada raste, infrastruktura koja bi taj otpad trebala zbrinuti nije dostatna, a sam sustav gospodarenja otpadom ne funkcionira u potpunosti. Takav nepotpuni i neodgovarajući sustav gospodarenja otpadom prvenstveno ima negativan učinak na okoliš, sekundarno na klimatske uvjete i cjelokupan ekosustav, a u krajnjoj liniji i na ljudski život.

Danas je zbrinjavanje otpada i stupanj uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom jedan od kriterija kojim se prosuđuje ne samo civilizacijska nego i gospodarstvena razvijenost nekog područja. Da bi se uspostavio kvalitetan sustav i nadzor nad otpadom od nastanka do mjesta krajnjeg zbrinjavanja neophodno je ustrojiti odgovorna tijela kako na državnoj tako i na lokalnoj razini, donijeti odgovarajuću legislativu te izgraditi predviđene tehničko-tehnološke cjeline za prihvata, obradu i trajno zbrinjavanje neiskoristivih dijelova otpada. Da bi se navedeno implementiralo u praksi potrebno je na temelju zakonskih i podzakonskih akata izraditi Plan gospodarenja otpadom (u daljnjem tekstu Plan), te provoditi u njemu sve predviđene mjere kako bi se navedeni postupci što bolje i efikasnije primijenili uvažavajući specifičnosti područja primjene, dosegnuti stupanj gospodarenja otpadom, ekonomske aspekte kao i gospodarske mogućnosti područja za koje se Plan izrađuje.

Prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19) (u daljnjem tekstu: ZOGO), Strategiji gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj (NN 130/05) i Planu gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017. - 2022. godine (NN 3/17) gradovi i općine su obvezne donijeti svoje Planove gospodarenja otpadom.

Navedeni propisi usklađeni su sa europskim direktivama te su dobar temelj prioritarnog rješavanja problema gospodarenja otpadom na području Republike Hrvatske.

Plan gospodarenja otpadom gradova i općina donosi se za razdoblje od šest godina, a njegove izmjene i dopune po potrebi. Plan je detaljnije usmjeren na razradu i propisivanje mjera gospodarenja komunalnim otpadom, biorazgradivim otpadom, posebnim kategorijama otpada i opasnim otpadom. Svaka JLS treba odrediti svoje ciljeve te donijeti mjere za provođenje kako bi se što prije postiglo povećanje postotka reciklaže, obrade i uporabe otpada odnosno smanjenje količina otpada za konačno odlaganje. Planom je potrebno

propisati poticajne mjere izbjegavanje stvaranja otpada, mjere razvrstavanja i odvajanja otpada u domaćinstvima, mjere uspostave zelenih otoka i reciklažnih dvorišta, mjere obrade otpada prije njegovog odlaganja, mjere sanacije postojećih lokacija onečišćenih otpadom i dr.

2. OBVEZE IZ POSTOJEĆE I NOVE ZAKONSKE REGULATIVE

Općina Jelsa sukladno obavezi prema ZOGO, a u skladu sa Strategijom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05), Zakonom o zaštiti okoliša (NN 80/13, 78/15, 12/18, 118/18), Planom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017. – 2022. godine (NN 3/17) te Planom gospodarenja otpadom Splitsko – dalmatinske županije donijela Plan gospodarenja otpadom Općine Jelsa za razdoblje do 2027. godine - u daljnjem tekstu Plan, te ga objavila na web stranici Općine Jelsa.

Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave sadrži najmanje sljedeće:

1. analizu, te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice lokalne samouprave, uključujući ostvarivanje ciljeva,
2. podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva,
3. podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom,
4. podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju,
5. mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada,
6. opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada,
7. mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
8. mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
9. popis projekata važnih za provedbu odredbi Plana,
10. organizacijske aspekte, izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom,
11. rokove i nositelje izvršenja Plana.

Gradovi i općine su odgovorni za smanjenje količine odloženog otpada i smanjenje količine odloženog biorazgradivog otpada te su dužni izgraditi reciklažna dvorišta te educirati građane o primarnoj selekciji otpada

Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati:

- javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada, i biorazgradivog komunalnog otpada,
- odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
- sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan ovom Zakonu te uklanjanje tako odbačenog otpada,
- provedbu Plana,
- donošenje i provedbu Plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba,
- provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti na svom području,
- mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada.

Prema odredbama Zakona o gospodarenju otpadom, Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je za 2021., 2022., i 2023. godinu dostaviti godišnje izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za prethodnu kalendarsku godinu jedinici područne (regionalne) samouprave i objaviti ga u svom službenom glasilu do 31. ožujka tekuće godine

Većina gradova i općina nije uspostavila sustav odvojenog skupljanja otpada ili ga je uspostavila u manjem dijelu. U svrhu uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom te poticanja odvojenog prikupljanja otpada, Fond sufinancira jedinicama lokalne samouprave nabavu razne komunalne opreme (posude za odvojeno prikupljanje otpada, kante, kontejneri, kućni komposter) i komunalnih vozila te izgradnju reciklažnih dvorišta, u skladu s odredbama Pravilnika o uvjetima i načinu dodjeljivanja sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost te kriterijima i mjerilima za ocjenjivanje zahtjeva za dodjeljivanje sredstava Fonda (Narodne novine 18/09, 42/12, 73/13 i 29/14). U skladu s navedenim Pravilnikom, Fond na svojoj mrežnoj stranici objavljuje javni poziv, na temelju koje jedinice lokalne samouprave podnose zahtjeve za sufinanciranje.

3. PREGLED POSTOJEĆEG STANJA

Općina Jelsa pripada otočnom dijelu Splitsko-dalmatinske županije i smještena je na sjevernoj i južnoj obali Otoka Hvara. Prostire se na 121,1 km², i prema popisu stanovništva iz 2011. godine, Općina Jelsa ima 3.582 stanovnika. U sastavu općine nalazi se 12 naselja (stanje 2018), to su: Gdinj, Gromin Dolac, Humac, Ivan Dolac, Jelsa, Pitve, Poljica, Svirče, Vrboska, Vrisnik, Zastrazišće i Zavala.

Na području Općine Jelsa nastaje miješani komunalni otpad i biološki razgradiv otpad, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana i ugostiteljskih objekata.

Odlukom o pripajanju društva Komunalno Jelsa d.o.o. Jelsa, društvu Komunalno Vrboska d.o.o. Vrboska, 20. prosinca 2010. g. nastaje Komunalno društvo Jelkom d.o.o. Vrboska koje je registrirano za skupljanje neopasnog otpada.

Sav prikupljen otpad se odlaže na odlagalištu „Prapatna“ udaljenom 8 km od Jelse kojim upravlja Jelkom d.o.o.,. Općina Jelsa je krajem 2009. godine u cijelosti otkupila zemljište na kojemu se nalazi odlagalište i pristupila je izradi projektne dokumentacije za glavni izvedbeni projekt sanacije odlagališta. Tijekom postupka izrade i ishođenja potvrde glavnog projekta pojavila se potreba za otkupom manjeg dijela dodatnog zemljišta. Nakon što su riješeni imovinsko – pravni odnosi vezani uz otkup potrebnog zemljišta, sa vlasnicima je potpisan kupoprodajni ugovor, 13. siječnja 2014 godine čime su oni dali suglasnost na pravo građenja nužno i potrebno za ishođenje potvrde glavnog projekta, a koje rješenje je doneseno 31.03.2014. godine, nakon kojeg se pristupilo novelaciji i izradi izvedbenog projekta i troškovnika radova prve etape sanacije deponija "Prapatna.

Obzirom na nastavak odlaganja pristupilo se novelaciji i izradi izvedbenog projekta i troškovnika radova II. etape sanacije. Zatražena je suglasnost za daljnji postupak razrade idejnog rješenja i ishođenja građevinske dozvole za povećanje kapaciteta buduće kazete za odlaganje novog otpada sa 12.000 m³ na kapacitet od 32.500 m³. Ishođena je pravomoćna lokacijska dozvola Izrađen je glavni projekt i pripadajuća dokumentacija za izmjenu i dopunu Građevinske dozvole sanacije odlagališta neopasnog otpada „Prapatna“. Od SDŽ, Upravnog odjela za graditeljstvo i prostorno uređenje, Ispostava Hvar, ishođeno je rješenje o izmjeni i dopuni građevinske dozvole, KLASA:UP/I-361-03/20-01/000046, UR.BROJ: 2181/1-11-00-01/03-21-0005 od 27.03.2021. Umjesto investitora Jelkom d.o.o., upisan je novi investitor,

Općina Jelsa, te je dozvoljen zahvat u prostoru, sanacija odlagališta na novoformiranoj čestici 4565 k.o. Jelsa, i to izvedba nove kazete. Napominjemo da se u ovom trenutku otpad s područja Općine Sućuraj dovozi i odlaže na odlagalištu „Prapatna“ od rujna 2019. godine.

3.1. Mješoviti komunalni otpad i biorazgradivi komunalni otpad

Miješani komunalni otpad je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u katalogu otpada označen kao 20 03 01;

Tablica 1. Procijenjeni broj stanovnika u Općini i način zbrinjavanja otpada

R. br.	Naselje	Broj stanovnika (procijenjeni)	Broj objekata - vikend kuća	Broj kontejnera (1100 l)	Broj kanti za smeće (120 l)
1.	Jelsa	1800	259	40	100
2.	Gdinj,	150	125	15	-
3.	Gromin Dolac	0	0	-	-
4.	Humac,	0	0	-	-
5.	Ivan Dolac	30	145	10	30
6.	Pitve	80	18	4	10
7.	Poljica	80	61	5	-
8.	Svirče	450	30	-	150
9.	Vrboska	526	450	9	508
10.	Vrisnik	250	27	6	20
11.	Zavala	150	76	10	30
12.	Zastražišće	200	156	6	20
	Ukupno:	3860	1347	105	868

Područje općine Jelsa ima obilježja ruralne sredine koja je vezana uz turizam, šumu, blago i zemlju. Stanovništvo se bavi uzgojem poljoprivrednih kultura. Na temelju tih djelatnosti dio bio otpada (hrana i ostaci hrane) iz kućanstava upotrebljava se za hranjenje domaćih životinja, time je komunalni otpad neopterećen bio otpadom iz kuhinja.

Otpad se sakuplja u posudama odnosno kontejnerima od 1100 lit, zatim PVC vrećama i PVC kantama za smeće zapremnine 120 i 240 lit. Glomazni otpad odvozi kamion "grajfer", te se također odlaže na odlagalištu „Prapatna“. Sav otpad se na odlagalištu zastire inertnim materijalom. Na odlagalištu se sustavno vrši deratizacija i dezinfekcija.

Trenutno na području Općine ne postoje kontejneri za skupljanje korisnog otpada za reciklažu, osim za baterije, jestiva i motorna ulja. U naselju Jelsa i Vrboska nalaze se kontejneri za jestivo i motorno ulje (1000 lit) čije zbrinjavanje provodi tvrtka Cian d.o.o.

Postoji sustav prikupljanja glomaznog otpada, odvozi se kamionom kiperom sa grajferom po predanom zahtjevu korisnika. No, ne postoji sustav prikupljanja EE otpada. Konačno rješenje odlaganja otpada (komunalni i tehnološki) s područja Općine predviđa se na području Županijskog centra za gospodarenje otpadom koji je planiran izvan granica ove administrativne jedinice.

Sabirni centar za otok Hvar predviđa se na području Grada Starog Grada.

Do izgradnje Županijskog centra za gospodarenje otpadom odlaganje komunalnog otpada će se vršiti na postojećem odlagalištu Prapatna, uz provođenje mjera sanacije postojećeg odlagališta.

Tablica 2. Pregled prikupljenog otpada u razdoblju od 2010 - 2021. godini na području Općine Jelsa:

Godina	Količina odloženog komunalnog otpada u pojedinoj godini	Kumulativna količina odloženog otpada
2010.	2.770	2.770
2011.	3.364	6.134
2012.	3.253	9.387
2013.	2.963	12.350
2014.	2.912	15.262
2015.	2814	18.076
2016.	2775	13.000
2017.	2863	14.835
2018.	2921	17.756
2019.	2804	20.560
2020.	2408	22.968
2021.	2824	25.792

Navedene količine predstavljaju potencijal otpada na navedenom području, tj. osnovnu struju otpada bez njenog razdvajanja na određene podsustave gospodarenja otpadom, kao npr. primarne reciklaže.

Iz tablice je vidljivo da se postupno smanjuje količina komunalnog otpada koja se odlaže na odlagalištu "Prapatna". Količina odloženog komunalnog otpada za 2014 od 2.912 tona je za 10,50% posto manje u odnosu na 2012 godinu, odnosno 1,70% posto u odnosu na 2013 godinu. U 2016 godini kumulativna količina odloženog otpada smanjena je zbog dubinskog požara koji je nastao na odlagalištu „Prapatna” i koji je tijekom I faze sanacije odlagališta ugašen i saniran. U 2017 i 2018 godini povećana je količina zbog dobre turističke sezone, povećanog broja turista koji su posjetili Općinu Jelsa. Smanjenje u 2020 godini je zbog utjecaja pandemije.

Tablica 3. Pregled prikupljenog otpada po pojedinim mjesecima u 2021. godini na području Općine Jelsa:

Mjesec	Količina odloženog komunalnog otpada u pojedinom mjesecu
	2021
Siječanj	117
Veljača	101
Ožujak	120

Travanj	129,2
Svibanj	160
Lipanj	242
Srpanj	402
Kolovoz	504,6
Rujan	400
Listopad	229
Studen	226
Prosinac	196
UKUPNO:	2823,8

Zbog vezanosti uz turizam, vidljivo je da nadolaskom turističke sezone, količina komunalnog otpada se progresivno povećava, da bi količine prikupljene u srpnju i kolovozu povećale se za čak 300% u odnosu na mjesec u zimskom periodu. Razlog su brojni turisti u hotelskom smještaju, kampovima i privatnom apartmanskome smještaju.

3.2 Sastav otpada

O vrstama i količinama otpada, trgovačko društvo Jelkom d.o.o. vodi evidenciju „Prijavni list za sakupljača komunalnog otpada“.

Tablica 4. Sastav komunalnog otpada

Komponenta otpada	Masa %
Kuhinjski otpad	60
Papir i karton	10
Drvo	-
Tekstil	-
Staklo	3
Metali	2
Inertni	10
Plastika	10
Zeleni otpad	5
Guma	-
Posebni	-

4. REALIZACIJA AKTIVNOSTI PREMA USVOJENOM PLANU

Na nekoliko lokacija na području naselja Jelsa i Vrboska postavljeni su spremnici za problematični otpad-otpadno motorno ulje, koje sakuplja tvrtka CIAN d.o.o. iz Splita prema pozivu općine Jelsa nakon što se u spremnicima sakupe dovoljne količine za pražnjenje.

Općina Jelsa je, kao JLS, na svom području dužna osigurati sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan Zakonu o gospodarenju otpadom te uklanjanje tako odbačenog otpada, prema odredbama Zakona, a što osigurava komunalni redar mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada te mjerama za uklanjanje otpada odbačenog u okoliš što uključuje i uklanjanje naplavljenog morskog otpada. Navedene mjere uključuju uspostavu sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu, zatim, uspostavu sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada ELOO, koju vodi Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, radi uvida u podatke i/ili unos i vođenje podataka o lokacijama odbačenog otpada i njihovog uklanjanja, te provedbu redovitog godišnjeg nadzora područja jedinice lokalne

samouprave radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u prethodne dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada.

4.1 Sanacija odlagališta komunalnog otpada "PRAPATNA"

U cilju ispunjenja uvjeta iz članka 23. Pravilnika o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (NN 114/15, 103/18, i 56/19) Općina Jelsa već dugi niz godina ulaže napore na ishođenju potrebnih dozvola, izvođenja radova na sanaciji postojećeg odlagališta neopasnog komunalnog otpada „Prapatna” i uspostavi cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na svom području.

Društvo Jelkom d.o.o. Vrboska registrirano je za skupljanje neopasnog otpada, iz kućanstava, restorana i ugostiteljskih objekata Općine Jelsa, koje se odlaže na odlagalištu „Prapatna” udaljenom 8 km od Jelse i kojim upravlja Jelkom d.o.o. Sve prethodno opisane postupke javne nabave radova za izvođenje obavilo je društvo Jelkom d.o.o. Vrboska uz suglasnost Općine Jelsa.

Konačno rješenje odlaganja otpada (komunalni i tehnološki) s područja Općine predviđa se na području Županijskog centra za gospodarenje otpadom koji je planiran izvan granica ove administrativne jedinice.

Do izgradnje Regionalnog centra za gospodarenje otpadom odlaganje komunalnog otpada će se vršiti na postojećem odlagalištu Prapatna, uz provođenje mjera sanacije postojećeg odlagališta, a završetkom sanacije će prijeći u odlagalište 1. kategorije. Otvaranjem županijskog centra za Gospodarenje otpadom, ovo odlagalište će se zatvoriti.

Saniranje onečišćenog okoliša otpadom zakonska je obveza JLS-e, te ona godišnjim općinskim proračunom predviđa financijske izdatke namijenjene u svrhu sanacije odlagališta uz pomoć FZOEU.

Općina Jelsa i Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost sklopile su Ugovor o korištenju sredstava Fonda u sufinanciranju programa sanacije odlagališta komunalnog otpada „ Prapatna“ (KLASA: 351-04/04-03/0117, URBROJ: 563-02-DR-05/2) od 14. siječnja 2005. godine, kojim je ugovoreno sudjelovanje Fonda u predmetnoj sanaciji, sukladno čemu su potpisani Dodaci osnovnog Ugovora. Fond će u sufinanciranju sudjelovati u skladu s preuzetim ugovornim obvezama, prema dinamici realizacije Programa sanacije, u skladu s ugovorenim postotnim učešćem u visini 75% vrijednosti ukupne investicije.

Tijekom 2017. godine završeni su radovi na I. etapi sanacije odlagališta koja je podrazumijevala izgradnju gabionskog zida, izgradnju bazena za procjednu i oborinsku odvodnju, izgradnju dijela odvodnog kanala, odlagališne prometnice i dijela ograde, kao i radovi na sanaciji požarišta u tijelu odlagališta koji su se sastojali od gašenja gorućeg otpada, premještanja na plohu za gašenje i hlađenje i naknadnog povrata ugašenog i svježeg otpada. Povrat i ugradnja ugašenog i svježeg otpada izvedeni su uz kompaktiranje i, kao svi prethodno navedeni radovi, u skladu sa projektima i elaboratima izrađenim od HUDEC PLAN d.o.o. iz Zagreba.

Ukupno ugovorena vrijednost radova na I. fazi sanacije temeljem osnovnog ugovora i dodataka osnovnom ugovoru za dodatne radove za koje se ukazala potreba tijekom izvršenja radova iznosila je **2.713.969,36 kn** + PDV financirano također u omjeru 75% : 25% od strane Fonda i Općine Jelsa. Radovi na I. fazi sanacije dovršeni su primopredajnim zapisnikom dana 28.06.2017. godine, a obuhvatili su sve radove koje je bilo moguće izvesti prema Potvrdi glavnog projekta i za koje nije bilo potrebno vršiti izmjene projekta.

Projekt sanacije prema kojem je ishođena potvrda (tadašnji ekvivalent građevinskoj dozvoli) predvidio je izgradnju odlagališne kazete kapaciteta 12.000 m³, a što sasvim sigurno nije dovoljan kapacitet za daljnje odlaganje do predviđenog otvaranja i početka rada RCGO 2023. godine. Stoga je Općina Jelsa, zajedno sa svojim komunalnim društvom, krenula u traženje rješenja potencijalnog problema nedostatka prostora za daljnje odlaganje i revizijom projekta utvrđeno je da je moguće izgraditi kazetu maksimalnog kapaciteta 32.500 m³.

Dana 18. travnja 2018. u Ministarstvu zaštite okoliša i energetike predan je Elaborat zaštite okoliša sa zahtjevom za provođenje ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš za zahvat Izmjena projekta sanacije sa nastavkom odlaganja, odlagališta komunalnog otpada Prapatna, Općina Jelsa.

Rješenjem Ministarstva zaštite okoliša i energetike Klasa: UP/I-351-03/18-08/87, Urbroj: 517-03-1-2-18-12 od 28. rujna 2018., utvrđeno je da za namjeravani zahvat – izmjena sanacije s nastavkom odlaganja komunalnog otpada na odlagalištu otpada „Prapatna“ nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš ni glavnu procjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Idejni projekt za izmjenu/dopunu lokacijske dozvole za sanaciju odlagališta neopasnog otpada „Prapatna“, Općina Jelsa, je zgotovljen i dostavljen naručitelju tijekom prosinca 2018. od strane HUDEC PLAN d.o.o., broj projekta: JEL 03-332.

U ovom trenutku ishođena je pravomoćna lokacijska dozvola Izrađen je glavni projekt i pripadajuća dokumentacija za izmjenu i dopunu Građevinske dozvole sanacije odlagališta neopasnog otpada „Prapatna“. U odnosu na prošlogodišnje izvješće, a po zahtjevu Općine Jelsa, od SDŽ, Upravnog odjela za graditeljstvo i prostorno uređenje, Ispostava Hvar, ishođeno je rješenje o izmjeni i dopuni građevinske dozvole, KLASA:UP/I-361-03/20-01/000046, UR.BROJ: 2181/1-11-00-01/03-21-0005 od 27.03.2021. Umjesto investitora Jelkom d.o.o., upisan je novi investitor, Općina Jelsa, te je dozvoljen zahvat u prostoru, sanacija odlagališta na novoformiranoj čestici 4565 k.o. Jelsa, i to izvedba nove kazete. Napominjemo da se u ovom trenutku otpad s područja Općine Sućuraj dovozi i odlaže na odlagalištu „Prapatna“ od rujna 2019. godine.

4.2 Aktivnosti općine Jelsa vezane za uspostavu reciklažnog dvorišta, i odvojenog prikupljanja otpada

Prema članku 35., točka 2. stavka 2. Zakona o održivom gospodarenju otpadom jedinica lokalne samouprave koja ima više od 1.500 stanovnika dužna je osigurati funkcioniranje najmanje jednog reciklažnog dvorišta na svom području. Reciklažno dvorište mora omogućavati pristupačno korištenje svim stanovnicima, a osoba koja njime upravlja dužna je otpad zaprimati bez naknade te voditi evidenciju o zaprimljenom otpadu. Izgradnja reciklažnog dvorišta je predviđena na području planirane gospodarske zone na lokaciji „Rake“ uz postojeću cestu, a između naselja Jelsa i Svirče. Provedbenim propisom određene su vrste otpada koje reciklažna dvorišta moraju zaprimati (problematični otpad, otpadni papir, metal, staklo, plastiku, tekstil, glomazni otpad, jestiva ulja i masti, deterdženti, boje, lijekovi, EE otpad, baterije i akumulatori i građevni otpad od manjih popravaka iz kućanstva).

Ugovorom o neposrednom sudjelovanju Fonda u sufinanciranju troškova izrade projektne dokumentacije za ishođenje građevinske dozvole u cilju, građenja reciklažnog dvorišta, u 2018 godini izrađena je projektna dokumentacija, Glavni projekta izgradnje RD od tvrtke Hudec Plan d.o.o., za iznos od =35.625,00 kuna sa PDV-om, i Geodetski projekt,

izrađivač tvrtka Triangulacija d.o.o., plaćen je u iznosu od =8.700,00 kuna. Sva projektna dokumentacija je sufinancirana sredstvima FZOEU-a.

Istovremeno s izradom projektne dokumentacije za reciklažno dvorište Općina Jelsa se javila na Javni poziv za Izgradnju i opremanje reciklažnog dvorišta općine Jelsa. Svrha izgradnje i opremanja funkcionalnog reciklažnog dvorišta je povećanje količine odvojeno prikupljenog komunalnog otpada i smanjenje količine otpada koja se odlaže na odlagalište, prije svega problematičnog otpada, stakla, plastike, papira, tekstila, metala, krupnog komunalnog otpada kao i posebnih vrsta otpada koje trenutno završavaju u komunalnom otpadu.

Tijekom 2019. nabavljeno je MRD te je ishođena građevinska dozvola za gradnju RD-a. Općina Jelsa je 06. studenog 2019. sklopila Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt *Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta Jelsa* čija se realizacija financira sredstvima iz Kohezijskog fonda u razdoblju 2014. do 2020. Ugovor za izgradnju reciklažnog dvorišta u Općini Jelsa, referentnog broja KK.06.3.1.03.0180, potpisan je s Ministarstvom zaštite okoliša i energetike te Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Razdoblje provedbe projekta je od 26. rujna 2019. godine i traje najkasnije do 31. ožujka 2021. Ukupna vrijednost projekta je 3.220.633,25 kn od čega prihvatljivi troškovi iznose 3.013.766,06 kn. Ostvarena bespovratna sredstva iz Kohezijskog fonda iznose 2.561.701,15 kn, što predstavlja 85% ukupno prihvatljivih troškova Projekta. Ostatak sredstava osiguran je iz proračuna Općine.

Projektom je obuhvaćena provedba sljedećih ugovora

- Ugovor za izgradnju i opremanje reciklažnog dvorišta
- Ugovor za uslugu stručnog nadzora radova i koordinatora zaštite na radu
- Ugovor za usluge tehničke pomoći za upravljanje projektom
- Ugovor za informativno- obrazovnih aktivnosti
- Ugovor za usluge promidžbe i vidljivost projekta

U ožujku 2021 god. obavljen je tehnički pregled, a u travnju je izdana uporabna dozvola.

Prilikom odabira lokacije reciklažnog dvorišta poštivalo se načelo blizine kako bi troškovi manipulacije otpadom i njegova prijevoza bili što manji.

Ono što je prioritetno i od iznimne važnosti potrebno je istaknuti i činjenicu da se u protekloj godini nastavilo sa pripremnim radnjama i nabavom opreme u cilju osiguranja ispunjenja uvjeta za odvojeno prikupljanje otpada i za podizanje kvalitete i čistoće.

U naseljima u kojima se ne nalazi reciklažno dvorište, Općina mora osigurati funkcioniranje istog posredstvom mobilne jedinice odnosno mobilnog reciklažnog dvorišta. Komunalna tvrtka Jelkom d.o.o. ugovorila je kupnju mobilnog reciklažnog dvorišta od tvrtke TECHNO WIN d.o.o., Pisarovina, o čemu je s istom sklopila ugovor od 29.12.2018., te je isto bilo isporučeno u 2019 godini.

Za zbrinjavanje građevnog otpada općina Jelsa je u prostornom planu uređenja Općine Jelsa osigurala lokaciju/prostor za obavljanje djelatnosti sakupljanja, oporabe i zbrinjavanja građevnog otpada.

5. ZAKLJUČAK

Unatoč značajnim naporima na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini da se smanji količina komunalnog otpada koji nastaje i koji se odlaže na odlagališta, prema službenim

podacima, postotak odvojeno skupljenog i oporabljeneog otpada još uvijek je relativno nizak i najveći dio proizvedenog komunalnog otpada završi na odlagalištima otpada i to bez prethodne obrade.

S obzirom na već spomenuti red prvenstva u gospodarenju otpadom, propisane ciljeve koje RH mora ostvariti, a koji su ujedno i ciljevi Plana gospodarenja otpadom Općine Jelsa, potencijalni štetan utjecaj na okoliš i zdravlje ljudi nastao neodgovarajućim gospodarenjem komunalnim otpadom, te ostvarenje racionalnog korištenja i očuvanja prirodnih resursa, ovaj Plan sprječavanja nastanka otpada definira mjere kojima će se postići sprječavanje nastanka komunalnog otpada.

Postojeći način postupanja s komunalnim otpadom još se uvijek ne može nazvati gospodarenjem otpadom budući da se otpad još uvijek odlaže na odlagalištu Prapatna bez prethodne obrade. Iz komunalnog se otpada nedovoljno izdvaja iskoristivi dio, što ovakvo postupanje s otpadom čini još uvijek neracionalnim i nepotrebno se opterećuje postojeće odlagalište.

U postupku je donošenje novog cjenika usklađenog sa Zakonom o održivom gospodarenju otpadom, Uredbom o gospodarenju komunalnim otpadom i Odlukom o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada na području Općine Jelsa kojim će se definirati naplata po jedinici volumena otpada. Korisnici usluge prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada, bit će obaviješteni o novom cjeniku sukladno Uredbi o gospodarenju komunalnim otpadom.

Uključenost tvrtke Jelkom d.o.o., i dalje predstavlja temelj izvršenja Plana kako u razmatranom razdoblju tako i u budućnosti, kako bi se ostvarili ciljevi određeni Planom gospodarenja otpadom, povećala učinkovitost gospodarenja otpadom i smanjila količina otpada na području Općine Jelsa, ispunile obveze te uspostavio kvalitetan i sveobuhvatan sustav gospodarenja otpadom.

NAČELNIK:

Nikša Peronja, dipl. iur.